

Juridische analyse gebruik gegevens van wanbetalers zorgpremie

In opdracht van Zorgverzekeringslijn

Stimulanz

11-5-2023

Inleiding

Een groeiend aantal gemeenten vraagt bij het CAK gegevens op over inwoners die door hun zorgverzekeraars zijn aangemeld voor het bestuursrechtelijk premieregime. Het CAK verstrekt informatie hierover aan gemeenten via de CAK-wanbetalerslijst. Als een inwoner de bestuursrechtelijke premie moet betalen kan er ook sprake zijn van bredere schuldenproblematiek en multiproblematiek. Dit maakt de CAK-wanbetalerslijst een belangrijke vindplaats van inwoners die mogelijk problematische schulden hebben.

In haar contacten met gemeenten heeft Zorgverzekeringslijn geconstateerd dat er veel vragen zijn over de verplichtingen die de gegevensuitwisseling tussen het CAK en gemeenten met zich meebrengt. Dit roept in de praktijk 2 hoofdvragen op:

- Zijn de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en alle regels die hieruit voortvloeien ook van toepassing op het gebruik van de CAK-wanbetalerslijst door gemeenten? Is er sprake van een (vroeg)signaal?
- Wat zijn voor gemeenten de wettelijke (on)mogelijkheden voor het gebruik van de persoonsgegevens die op CAK-wanbetalerslijst staan? Wat zijn verplichte acties (wat moet), wat zijn vrijblijvende acties (wat mag) en wat zijn de grenzen van de gegevensverwerking (wat mag niet)?

Inhoud

Inleiding	2
De auteurs	4
Samenvatting	5
Beantwoording van de vragen	7
Analyse en aanbevelingen	17
Verwijzingen	22
Over Stimulansz	23

De auteurs

Mark Hüsen

Juridisch adviseur sociaal zekerheidsrecht op het gebied van naleving en privacy

Mark.husen@stimulansz.nl

Corinne Berhиту

Adviseur Schuldhulp

Corinne.berhиту@stimulansz.nl

Jaqueline Clemens

Trainer Schuldhulp

Jaqueline.clemens@stimulansz.nl

Samenvatting

In het onderzoek staan 3 hoofdvragen centraal:

1 Is informatie uit de CAK-wanbetalerslijst een signaal waarop de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) van toepassing is?

Het antwoord op deze vraag is vooral relevant, omdat bij een 'ja' gemeenten, na de ontvangst van de CAK-wanbetalerslijst, verplicht zijn een aanbod te doen voor een gesprek. Als de inwoner dat aanbod accepteert moet dat gesprek vervolgens binnen 4 weken plaatsvinden (artikel 4 Wgs).

Echter het antwoord op deze vraag is 'nee'. De informatie op de CAK-wanbetalerslijst is *geen* signaal in de zin van de Wgs.

Het CAK verstrekt de wanbetalerslijst aan gemeenten op grond van artikel 7b.1 van de Regeling zorgverzekering (de Regeling). In artikel 7b.1, lid 3 van de Regeling staat dat het CAK de gegevens aan gemeenten verstrekt met het doel om de uitstroom uit de bestuursrechtelijke premie te bevorderen. Het aanbieden van schuldhulpverlening door gemeenten kan een passend instrument zijn om dat doel te bereiken, maar in de Regeling wordt niet verwezen naar vroegpreventie als doel waarvoor het CAK de wanbetalerslijst verstrekt.

Het CAK verstrekt op verzoek van gemeenten de wanbetalerslijst. Gemeenten hebben vrijheid of en hoe zij de wanbetalerslijst bij het CAK opvragen. Uit de toelichting valt op te maken dat gemeenten ook prioriteiten mogen stellen. Anderzijds is het verdedigbaar dat als gemeenten namen van inwoners ontvangen die op de CAK-wanbetalerlijst staan, dat gemeenten ten aanzien van deze inwoners wel een inspanningsverplichting hebben om ze uit de bestuursrechtelijke premie te laten stromen. Het lijkt niet de bedoeling van de Regeling dat vervolgens een deel van de wanbetalerslijst ongebruikt ter zijde wordt gelegd.

2 Hoe kunnen gemeenten bereiken dat inwoners uit de bestuursrechtelijke premie stromen?

De Regeling laat aan gemeenten enige ruimte hoe zij dit concreet doen. De toelichting op de Regeling noemt de inzet van:

- maatschappelijke dienstverlening;
- gemeentelijke schuldhulpverlening of
- de afdeling Werk en inkomen, als er sprake is van een bijstandsuitkering.

Het hoofddoel blijft het uitstromen uit de bestuursrechtelijke premie. Als een inwoner meerdere schulden heeft, dan kan de inzet van gemeentelijke schuldhulpverlening een passend middel zijn om dit doel te bereiken. Die inzet is echter niet in alle gevallen noodzakelijk.

3 Kunnen gemeenten de persoonsgegevens die op de CAK-wanbetalerslijst staan nog voor andere doelen gebruiken?

Om de persoonsgegevens op de CAK-wanbetalerslijst voor andere doelen te kunnen verwerken, moeten gemeenten wel aan de eisen uit artikel 6, lid 4 AVG voldoen.

De belangrijkste eis is dat er voldoende verwantschap bestaat tussen het oorspronkelijke doel en het andere doel waarvoor de gemeente de persoonsgegevens wil verwerken. In de praktijk moeten betrokkenen redelijkerwijs kunnen verwachten dat persoonsgegevens voor een ander doel verwerkt kunnen worden.

Het CAK verstrekt de wanbetalerslijst niet direct om te beoordelen of er sprake is van een signaal in de zin van de Wgs. Desalniettemin kan schuldhulpverlening een passend middel zijn om het doel te bereiken en kan de inwoner toepassing van de Wgs redelijkerwijs verwachten. Daarbij voldoet het gebruik van de CAK-wanbetalerslijst om prioriteiten te stellen in de schuldhulpverlening, aan de eisen van de AVG.

Inwoners zullen echter minder snel redelijkerwijs verwachten dat gemeenten hun persoonsgegevens op de CAK-lijst gebruiken om hen te benaderen voor hulp op andere leefgebieden. Als gemeenten aan de hand van de CAK-lijst hierover met inwoners in gesprek willen, dan moeten gemeenten extra zorgvuldig zijn met de verwerking van

persoonsgegevens. De vraag is of het gebruik van de CAK-wanbetalerslijst nodig is om dat doel te bereiken of dat de lijst een handig hulpmiddel is. Kan het doel ook op andere manieren worden bereikt ('nice to know, need to know'-principe)? Dat laatste is een contra-indicatie om deze gegevens voor dit doel verder te verwerken.

Als gemeenten ervoor kiezen om de persoonsgegevens die op de CAK-lijst staan ook voor dit doel te verwerken dan moeten gemeenten extra alert zijn op privacyrisico's voor inwoners. Sowieso zullen gemeenten voor de start van deze aanpak een data protection impact assessment (DPIA) moeten afnemen om de risico's in kaart te brengen. Aan de hand van de uitkomst van de DPIA moeten gemeenten maatregelen treffen om privacyrisico's zo veel mogelijk te beperken.

Beantwoording van de vragen

Vraag 1: Is informatie uit de CAK-wanbetalerslijst een signaal waarop de Wgs van toepassing is?

Dit is *niet* het geval. De vraag wordt op basis van het volgende juridische kader beantwoord.

Het begrip signaal in de Wet gemeente gemeentelijke schuldhulpverlening sinds 2021

Vanaf 1 januari 2021 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) gewijzigd om de taak van gemeenten bij vroegsignalering van schulden te verduidelijken en om gemeenten makkelijker gegevens te kunnen laten uitwisselen voor de uitvoering van de schuldhulpverlening¹. Centraal in de vroegsignalering staat het eerste gesprek. Dit moet binnen 4 weken plaatsvinden nadat een inwoner zich voor schuldhulpverlening tot de gemeente heeft gewend. Ook kan de gemeente van schuldeisers een signaal hebben ontvangen over betalingsachterstanden. Dat signaal vormt een goede indicatie voor meer schulden. Dit staat in artikel 3, lid 1, onder b en artikel 4, lid 1, onder b Wgs. In het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Bgs)² staat omschreven welke signalen voor de gemeente aanleiding zijn om een aanbod voor een gesprek te moeten doen. In artikel 3 Bgs staat wat de signalen zijn waar de Wgs op van toepassing is.

¹ Wet van 24 juni 2020 tot wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens (Staatsblad 2020, 239)

Daaronder vallen ook gegevens die op grond van artikel 89, eerste juncto negende lid van de Zorgverzekeringswet, aan de gemeente worden verstrekt (artikel 3, onder c Bgs).

Welke gegevens kunnen op grond van artikel 89 van de Zorgverzekeringswet aan de gemeente kunnen worden verstrekt?

Het antwoord hierop staat in Hoofdstuk 7b van de Regeling zorgverzekering (de Regeling). Hierin staat welke werkzaamheden onder artikel 89, lid 1 van de Zorgverzekeringswet vallen en waarvoor dus persoonsgegevens kunnen worden uitgewisseld. Dit zijn onder andere werkzaamheden die erop gericht zijn te bewerkstelligen dat een verzekeringnemer niet langer een bestuursrechtelijke premie verschuldigd is. Dit staat in artikel 7b.1, lid 1, onder b van de Regeling. In artikel 7b.1, lid 3 van de Regeling staat vervolgens dat het CAK op verzoek aan de gemeente gegevens kan verstrekken voor de werkzaamheden die erop gericht zijn dat een verzekeringnemer niet langer een bestuursrechtelijke premie verschuldigd is. Hier ligt de juridische basis voor de wanbetalerslijst die het CAK aan gemeenten kan verstrekken. De Regeling dateert van voor 2021 en is dus niet gelijktijdig ingevoerd met de regels over vroegsignalering in de Wgs. Daarom is onduidelijk of gegevens op de wanbetalerslijst van het CAK een signaal zijn waarop

² Besluit van 6 juli 2020, houdende regels voor de uitvoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Staatsblad 2020, 240)

artikel 3 Wgs van toepassing is. Hiervoor moet verder in artikel 7b.1 van de Regeling worden gekeken.

Artikel 7b.1, lid 1 benoemt 2 soorten werkzaamheden:

- het bewerkstelligen dat een verzekeringnemer niet langer een bestuursrechtelijke premie verschuldigd is (*lid 1, onder b*) en het voorkomen of verminderen van achterstand van de betaling door een verzekeringnemer van de premie, het verplicht eigen risico, het vrijwillig eigen risico, de eigen bijdragen, de eigen betalingen, de rente, de incasso- en deurwaarderskosten (*lid 1, onder a*).

In artikel 7b.1, lid 2 van de Regeling staat dat het voor de uitvoering van de werkzaamheden bedoeld in het 1^e lid, onder a en b noodzakelijk is dat de zorgverzekeraar en de gemeente gegevens uitwisselen. In de toelichting op de Regeling wordt hierbij uitdrukkelijk verwezen naar de vroegpreventie van schulden. Het derde lid van artikel 7b.1 van de Regeling dat gaat over de verstrekking van gegevens door het CAK verwijst echter alleen naar lid 1, onder b en dus *niet* naar lid 1, onder a waarin een verband gelegd wordt met vroegpreventie. In 2017 is het derde lid van artikel 7b.1 aan het toen reeds bestaande artikel toegevoegd. Door hierin enkel te verwijzen naar lid 1, onder b blijkt dat de regelgever kennelijk heeft bedoeld dat het CAK de gegevens alleen verstrekt om te bewerkstelligen dat een verzekeringnemer niet langer een bestuursrechtelijke premie verschuldigd is. Hieruit kan worden afgeleid dat de gegevens die op de wanbetalerslijst staan geen signaal zijn waarop artikel 3 Wgs van toepassing is.

Binnen de Wgs en Bgs zelf kan hier ook steun voor worden gevonden. Het CAK wordt pas in artikel 15, onder d Bgs genoemd. Hierin staat dat het CAK de gegevens met betrekking tot de heffing en inning van de bestuursrechtelijke premie, aan de gemeente verstrekt om inzicht te krijgen in de omvang van de openstaande vorderingen en betalingsverplichtingen op de inwoner om een plan van aanpak vast te kunnen stellen. De gemeente stelt dat plan pas op nadat een gesprek met de inwoner plaatsgevonden heeft en de gemeente de inwoner heeft toegelaten tot gemeentelijke schuldhelpverlening. Dit volgt uit artikel 4a Wgs. De fase van het (vroeg)signaal is dus al verstreken op het moment dat het CAK voor de uitvoering van de Wgs gegevens aan de gemeente moet verstrekken.

Geen vroegsignaal, maar wel een inspanningsverplichting voor gemeenten

Op basis van de Regeling verstrekt het CAK op verzoek van gemeenten gegevens van inwoners die de bestuursrechtelijke premie verschuldigd zijn. De Regeling is niet zo ingestoken dat gemeenten van het CAK een lijst toegestuurd krijgen en dat gemeenten vervolgens moeten proberen om alle inwoners die op de wanbetalerslijst staan uit het bestuursrechtelijk premieregime te laten stromen. Momenteel is op ongeveer 172.000 mensen de bestuursrechtelijke premie van toepassing. In de praktijk hebben gemeenten niet de capaciteit om al die mensen te benaderen. Het CAK verstrekt op verzoek van gemeenten de gegevens. Gemeenten hebben vrijheid of en hoe zij de wanbetalerslijst bij het CAK opvragen. Uit de

toelichting valt op te maken dat gemeenten ook prioriteiten mogen stellen. Anderzijds is het verdedigbaar dat als de gemeenten namen van inwoners ontvangen die op de CAK-wanbetalerslijst staan, dat gemeenten ten aanzien van deze inwoners wel een inspanningsverplichting hebben om ze uit de premie te laten stromen. Gemeenten mogen prioriteiten stellen, maar het lijkt niet de bedoeling van de Regeling dat vervolgens een deel van de wanbetalerslijst ongebruikt ter zijde wordt gelegd.

Conclusie

Persoonsgegevens op de wanbetalerslijst die het CAK aan de gemeente verstrekt zijn dus geen signaal op basis waarvan een gemeente binnen 4 weken een eerste gesprek met de inwoner moet voeren. Het bewerkstelligen dat een verzekeringnemer niet langer een bestuursrechtelijke premie verschuldigd is, heeft wel raakvlakken met schuldhulpverlening door de gemeente. Kunnen gemeenten informatie die op de wanbetalerslijst staat wel gebruiken voor de uitvoering van de Wgs en eventuele andere wetten in het sociaal domein?

Vraag 2: Wat zijn voor gemeenten de wettelijke (on)mogelijkheden voor het gebruik van de CAK wanbetalerslijst?

³ Staatscourant 2017, 33528

Als persoonsgegevens op de wanbetalerslijst van het CAK geen signaal zijn naar aanleiding waarvan gemeenten op de Wgs een aanbod moeten doen, dan is de vraag wat gemeenten met deze persoonsgegevens kunnen doen. Deze vraag wordt aan de hand van 3 subvragen beantwoord:

- Hoe kunnen gemeenten aan de hand van de gegevens op de CAK-lijst uitstroom uit de bestuursrechtelijke premie bevorderen?
- Is verdere verwerking van persoonsgegevens op de CAK-lijst binnen de gemeente mogelijk?
- Zo ja, hoe kunnen gemeenten de persoonsgegevens op de CAK-lijst verder verwerken?

Vraag 2a: Hoe kunnen gemeenten aan de hand van de gegevens op de CAK-lijst uitstroom uit de bestuursrechtelijke premie bevorderen?

In artikel 7b.1 van de Regeling staat niet omschreven hoe gemeenten dat na ontvangst van de CAK-lijst concreet moeten doen. In de toelichting op de Regeling³ staat dat gemeenten intern de informatie uit de CAK-lijst via verschillende organisatieonderdelen kunnen gebruiken. Als het maar gebeurt voor het doel waarvoor de informatie verstrekt is. Dat kan via:

- maatschappelijke dienstverlening;
- gemeentelijke schuldhulpverlening; of

- de afdeling Werk en inkomen, als er sprake is van een bijstandsuitkering.

Het opleggen van de bestuursrechtelijke premie is het gevolg van een schuld. Daarom ligt het voor de hand dat in de toelichting de inzet van gemeentelijke schuldhulpverlening wordt genoemd, maar dat is niet altijd noodzakelijk. Heeft betrokkene verder geen noemenswaardige schulden dan kan de gemeente bewerkstelligen dat er een betalingsregeling met de zorgverzekeraar of de deurwaarder getroffen wordt waardoor betrokkene (voorlopig) uit de bestuursrechtelijke premie stroomt. Hiermee is het doel waarvoor het CAK de gegevens aan de gemeente verstrekt heeft bereikt zonder dat toepassing van de Wgs nodig is. De gemeente moet nog wel afwachten of de inwoner de betalingsregeling nakomt en de uitstroom uit de bestuursrechtelijke premie definitief wordt. Maar de gemeente hoeft dan vanuit het oogpunt van dataminimalisatie verder niets met de persoonsgegevens op de CAK-lijst te doen. Inzet van bijvoorbeeld een schuldhulpverleningstraject is in dat geval niet nodig.

Voor inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen kan de gemeente artikel 6.5.6, lid 1, onder g van de Regeling⁴ toepassen. Daarin staat dat de bestuursrechtelijke premie niet meer verschuldigd is met ingang van de eerste dag van de maand waarin de gemeente gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid op grond van artikel 57 van de Participatiewet.

⁴ Staatscourant 2016, 34735

De gemeente kan dan (in overeenstemming met de zorgverzekeraar) de premie van de zorgverzekering gedurende maximaal 36 maanden inhouden op de bijstandsuitkering van de inwoner en vervolgens aan de zorgverzekeraar betalen. Hetzelfde geldt voor de aflossing van de schulden aan de zorgverzekeraar. Dat bedrag kan de gemeente ook inhouden op de bijstandsuitkering en betalen aan de zorgverzekeraar. Op de CAK-lijst staat ook vermeld als betrokkene onder bewind staat. Gemeenten kunnen dan in het kader van samenwerking met bewindvoerders hen hierop attenderen. Bewindvoerders kunnen dan eventueel uitvoering geven aan de Regeling uitstroom onderbewindgestelden (artikel 6.5.7, lid 1, onder e van de Regeling).

Conclusie

Als de gemeente op de hierboven beschreven manieren kan bewerkstelligen dat een inwoner uit de bestuursrechtelijke premie stroomt, dan is daarmee het doel bereikt waarvoor het CAK de gegevens verstrekt heeft. In de praktijk zal dat niet altijd zo eenvoudig zijn. De schuld aan de zorgverzekeraar die tot de bestuursrechtelijke premie heeft geleid, zal meestal niet op zichzelf staan. Om het gewenste doel te bereiken kan dan meer nodig zijn dan alleen het treffen van een betalingsregeling. Dan rijst de vraag of gemeenten de persoonsgegevens die het CAK op grond van de Regeling heeft verstrekt ook voor de uitvoering van andere wetten kunnen verwerken.

Vraag 2b: Is verdere verwerking van persoonsgegevens op de CAK-lijst binnen de gemeente mogelijk?

Verdere verwerking van persoonsgegevens houdt in dat de gemeente de doelbinding doorbreekt waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk zijn verwerkt. In de AVG⁵ is de hoofdregel dat voor elke verwerking van persoonsgegevens een afzonderlijke rechtmatigheidsgrond moet bestaan. In het geval van de persoonsgegevens op de CAK-lijst is de verwerking noodzakelijk voor een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, die op basis van artikel 7b.1 van de Regeling aan de gemeente als verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

Op grond van de AVG is verdere verwerking van die persoonsgegevens, zonder dat daarvoor een nieuwe grondslag bestaat, maar beperkt mogelijk. De voorwaarden staan in artikel 6, lid 4 van de AVG. Voor zover relevant staat hierin: *‘Wanneer de verwerking voor een ander doel dan dat waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld niet berust op toestemming van de betrokkene of op een Unierechtelijke bepaling of een lidstaatrechtelijke bepaling die in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, lid 1, bedoelde doelstellingen houdt de*

⁵ Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die

verwerkingsverantwoordelijke bij de beoordeling van de vraag of de verwerking voor een ander doel verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld onder meer rekening met:

- a) ieder verband tussen de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking;*
- b) het kader waarin de persoonsgegevens zijn verzameld, met name wat de verhouding tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke betreft;*
- c) de aard van de persoonsgegevens, met name of bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt, overeenkomstig artikel 9, en of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden verwerkt, overeenkomstig artikel 10;*
- d) de mogelijke gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen;*
- e) het bestaan van passende waarborgen, waaronder eventueel versleuteling of pseudonimisering.’*

Artikel 23 van de AVG waarnaar artikel 6, lid 4 AVG verwijst, bevat een aantal beperkingen zoals onder andere maatregelen ter waarborging van de nationale veiligheid en van andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Unie of van een lidstaat. Onder dat laatste wordt in artikel 23, lid 1, onder de AVG met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of van een lidstaat genoemd,

gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, volksgezondheid en sociale zekerheid. Desalniettemin is aannemelijk dat dit niet op de gegevens op de CAK-lijst van toepassing is. Er is geen sprake van een wettelijke regeling die ter waarborging van deze doelstellingen voorschrijft dat de persoonsgegevens die op de CAK-lijst staan voor andere doeleinden verwerkt kunnen worden. Toestemming van betrokkene zelf is in het geval van de relatie burger-overheid in de praktijk niet bruikbaar. De AVG gaat ervanuit dat deze toestemming volledig vrij gegeven moet zijn en betrokkene deze toestemming op elk moment in moet kunnen trekken. Daarna moet de verwerker de gegevens in beginsel ook weer verwijderen.

Conclusie

Verdere verwerking van de persoonsgegevens die op de CAK-lijst staan is onder voorwaarden mogelijk. Dit kan alleen als de verdere verwerking verenigbaar is met het oorspronkelijke doel waarvoor persoonsgegevens verwerkt zijn.

Vraag 2c: Hoe kunnen gemeenten de persoonsgegevens op de CAK-lijst verder verwerken?

De gemeente moeten hiervoor de criteria die in artikel 6, lid 4 AVG staan als richtsnoer gebruiken. Bijvoorbeeld, het CAK heeft in het eigen privacybeleid hiervoor de volgende criteria opgesteld (versie 3.11 REV)⁶:

⁶ Geraadpleegd via: <https://www.hetcak.nl/privacy/>

‘Uitgangspunt is dat persoonsgegevens niet verwerkt mogen worden voor andere doeleinden. De AVG geeft een mogelijkheid als het nieuwe doel van de verdere verwerking, verenigbaar is met het oorspronkelijke doel. Behoudens enkele uitzonderingen, die niet op het CAK van toepassing zijn, moet het CAK bij de beoordeling of er sprake is van verenigbaarheid onder meer rekening houden met:

- 1. Ieder verband tussen de twee doeleinden;*
- 2. het kader waarin de initiële verkrijging heeft plaatsgevonden (verhouding betrokkene <-> CAK);*
- 3. de aard van de persoonsgegevens;*
- 4. gevolgen voorgenomen verdere verwerking;*
- 5. passende waarborgen.*

Als deze beoordeling positief is dan mag het CAK de gegevens ook verwerken voor het nieuwe doel’.

Het CAK noemt als voorbeeld van geoorloofde verdere verwerking, de situatie waarin het CAK van de burger een rekeningnummer ontvangt om de eigen bijdrage te innen. Strikt genomen zou het CAK dit rekeningnummer niet mogen gebruiken om eigen bedragen op te restitueren. Echter het restitueren op hetzelfde rekeningnummer van dezelfde eigen bijdrage is verenigbaar met het oorspronkelijke doel.

Bouwstenen voor een richtsnoer

De bovenstaande criteria zijn abstract. In de considerans (uitleg) van de AVG en de rechtspraak zijn de criteria wel iets concreter gemaakt. Daarbij staan met name het kader centraal waarin de gegevens oorspronkelijk verzameld zijn en de redelijke verwachtingen van betrokkenen. In punt 50 van de considerans van de AVG wordt dit uitdrukkelijk genoemd⁷.

In de Conclusie van 1 april 2022, ECLI:NL:PHR:2022:346, schrijft Advocaat-Generaal Drijber hierover het volgende: *“5.13 De verenigbaarheidseis moet worden toegepast met inachtneming van een aantal niet-limitatief omschreven gezichtspunten. Deze gezichtspunten waren eertijds verankerd in art. 9 lid 2 Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp, een bepaling van zuiver nationale origine, zonder equivalent in de Privacyrichtlijn) en zijn thans (geïnspireerd door het ‘Nederlandse model’) in deels herziene bewoordingen opgenomen in art. 6 lid 4 AVG. In de literatuur wordt aangenomen dat, gelet op de zojuist besproken ratio van de verenigbaarheidseis (het verwachtingspatroon van rechthebbenden), de mate van verwantschap tussen de doeleinden (art. 9 lid 2 onder a Wbp en 6 lid 4 onder a AVG) het voornaamste en in de praktijk veelal doorslaggevende gezichtspunt is. (Kranenburg en Verheij, *De AVG in Europees en Nederlands perspectief*, 2018, p. 164-165).”* Een Conclusie van de Advocaat-Generaal is een advies aan de Hoge Raad. In dit geval in een cassatieberoep over een geschil

⁷ Geraadpleegd via: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=NL>

tussen de Staat en de Woonbond over de verstrekking van inkomensverklaringen van huurders aan verhuurders door de Belastingdienst⁸.

Conclusie

Gelet op de uitleg die in de praktijk aan artikel 6, lid 4 AVG gegeven wordt, moeten gemeenten allereerst kijken of een verdere verwerking van persoonsgegevens op de CAK-lijst verwant is aan de doeleinden van de Regeling. En of de betrokken inwoner deze verdere verwerking redelijkerwijs kan verwachten.

Vraag 2d: Kunnen persoonsgegevens die op de CAK-lijst staan vermeld verder verwerkt worden voor de toepassing van de Wgs?

Het doel van uitstroom uit de bestuursrechtelijke premie heeft verwantschap met de uitvoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). De Wgs biedt een basis aan integrale schuldhulpverlening door gemeenten. De Wgs definieert schuldhulpverlening als hulp aan mensen die niet kunnen voortgaan met de betaling van schulden en de nazorg. Een inwoner die op de CAK-lijst staat vermeld heeft een schuld aan de zorgverzekeraar.

Gemeenten ondersteunen inwoners bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden. Deze

⁸ In het arrest van 16 december 2022, ECLI:NL:HR:2022:1866, volgde de Hoge Raad overigens het advies op en verwierp de cassatieberoepen van zowel de Staat als de Woonbond.

inzet van gemeentelijke schuldhulpverlening kan een passend middel zijn om het gewenste doel van uitstroom uit de bestuursrechtelijke premie te bereiken. De toelichting op de Regeling noemt de inzet van schuldhulpverlening ook als voorbeeld. De inwoner kan in dat geval verwerking van zijn persoonsgegevens in het kader van de Wgs redelijkerwijs verwachten.

Conclusie

Het is verdedigbaar dat verdere verwerking van persoonsgegevens die op de CAK-lijst staan voor de uitvoering van de Wgs mogelijk is.

Randvoorwaarden die gelden voor (verdere) verwerking van persoonsgegevens door gemeenten.

De persoonsgegevens die op de CAK-lijst staan vermeld zijn geen bijzondere persoonsgegevens die in artikel 9 van de AVG staan genoemd zoals medische persoonsgegevens.

Desalniettemin zijn financiële gegevens wel gevoelige persoonsgegevens en minder neutraal dan naam, adres en woonplaats. Daar moet een gemeente wel rekening mee houden door extra hoge eisen te stellen aan de veiligheid van de verwerking zoals het zorgen voor beperkte toegang tot deze gegevens, gebruik van wachtwoorden, controle op de logging enzovoorts.

Het burgerservicenummer (BSN) is geen bijzonder persoonsgegeven in de AVG, maar op grond van artikel 46 van de UAVG moeten gemeenten wel opletten dat bij de verdere

verwerking van persoonsgegevens het gebruik van het BSN bij de wet bepaald is. Bij de uitvoering van de sociaal domeinwetten zal dat doorgaans geen probleem zijn. Dat kan anders liggen als bijvoorbeeld een gemeentelijke verordening de grondslag van de verwerking vormt of als de gemeente samenwerkt met partners die niet bevoegd zijn om het BSN te gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan de uitvoering van een kindpakket dat geregeld is op basis van een gemeentelijke verordening en niet op grond van de Participatiewet.

Conclusie

De CAK-lijst bevat weliswaar geen bijzondere persoonsgegevens, maar gemeenten moeten er wel alert op zijn dat financiële persoonsgegevens gevoelig zijn. Ook is de mogelijkheid om het BSN te gebruiken wettelijk begrensd.

Verdere verwerking van persoonsgegevens: Is die verwerking nodig en voldoende veilig?

Als gemeenten gegevens vanuit de CAK-lijst voor andere doelen willen verwerken zullen ze ook moeten bedenken welke gevolgen dat voor de betrokkene heeft of kan hebben. Als verdere verwerking gebeurt voor een doel dat verwantschap heeft met het oorspronkelijke doel, zijn de gevolgen van de verwerking van persoonsgegevens overzichtelijker dan wanneer de gegevens verwerkt worden voor een doel met minder verwantschap met uitstromen uit de bestuursrechtelijke premie. De vraag die de gemeente zich daarbij moet stellen is of verdere verwerking van persoonsgegevens op de CAK-lijst handig of noodzakelijk is om

de doelen van het project te behalen waarvoor de gemeente de persoonsgegevens verder wil verwerken. Op grond van het in artikel 5, lid 1, onder c AVG neergelegde beginsel van dataminimalisatie moet de verwerking van persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Als verwerking handig is maar niet noodzakelijk, dan is dat een reden om de persoonsgegevens op de CAK-lijst niet verder te verwerken.

Houdt de verdere verwerking van persoonsgegevens gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden daarvan waarschijnlijk een hoog risico in voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen? Dan moet de gemeente als de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling uitvoeren van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens. Dit gebeurt via een data protection impact analysis of gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA of GEB). De verplichting van een DPIA volgt uit artikel 35 van de AVG. Een DPIA is een nuttig instrument om concreet in kaart te brengen welke passende waarborgengemeenten moeten treffen om privacyrisico's bij de verdere verwerking zo klein mogelijk te houden. Het gaat dan bijvoorbeeld om concrete maatregelen om het onbevoegd inzien en gebruiken van persoonsgegevens te voorkomen. Als een gemeente bij de verwerking van persoonsgegevens met een partner samenwerkt, dan moet deze uiteraard ook voldoende maatregelen treffen. Afhankelijk van de context waarin de

gemeente samenwerkt is er een convenant of een verwerkingsovereenkomst met de partner nodig.

Conclusie

Als gemeenten persoonsgegevens die via de CAK-lijst zijn verkregen verder dan alleen voor het bevorderen van uitstroom uit de bestuursrechtelijke premie willen verwerken, dan is op grond van de AVG zinvol de vraag te stellen of dat echt nodig is of alleen handig. Als het antwoord op die vraag 'alleen handig' is, dan is dat een aanwijzing dat de verdere verwerking niet verenigbaar is met het oorspronkelijke doel.

Actualiteit: Gegevensuitwisseling binnen het sociaal domein

Als gemeenten persoonsgegevens die op de CAK-lijst staan verder verwerken voor de uitvoering van de Wgs, dan is op basis van nationale wetgeving onder voorwaarden verdere verwerking voor de uitvoering van andere wetten in het sociaal domein mogelijk. Het meest in het oog springt hierbij de Wmo. In artikel 5.1.1, lid 4 Wmo staat hierover dat de gemeente bevoegd is ook persoonsgegevens van de cliënt en van diens echtgenoot, ouders, inwonende kinderen en andere huisgenoten die de gemeente heeft verkregen ten behoeve van de uitvoering van de taken op grond van de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening voor de uitvoering van de Wmo te verwerken. Hiervoor gelden wel een aantal voorwaarden:

- de betrokkene moet hiervoor toestemming geven;

- het moet persoonsgegevens betreffen die nodig zijn met het oog op een goede afstemming van te verlenen ondersteuning of hulp aan die personen en
- verwerking is noodzakelijk voor een aantal specifieke doelen in de Wmo, met name het (her)onderzoek naar het verstrekken van een maatwerkvoorziening in de Wmo.

Dat laatste veronderstelt wel dat door of namens de cliënt een melding is gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning op grond van artikel 2.3.2 van de Wmo. Anders kan de gemeente hiernaar geen onderzoek doen.

Het voorstel voor de Wet aanpak meervoudige problematiek (WAMS) dat de regering recent bij de Tweede Kamer heeft ingediend⁹ voorziet wel in een schrapping van de vereiste toestemming. De regering stelt dit voor, omdat in de uitvoering van de Wmo toestemming op grond van de AVG geen grondslag voor de verwerking van de persoonsgegevens kan vormen. Verder wordt in het voorstel de mogelijkheid van een gecoördineerde aanpak geïntroduceerd. Het voorstel voorziet erin dat een partij die ook werkzaam is op het gebied van het sociaal domein of aanpalende domeinen, zoals de gezondheidszorg, bij de gemeente een verzoek kan doen om een onderzoek naar een gecoördineerde aanpak uit te voeren als er sprake is van voortdurende of terugkerende meervoudige problematiek waarvoor een persoon geen hulp vraagt of accepteert of de hulp niet effectief lijkt (voorgesteld artikel 2.3a.4, lid 1 Wmo). Voorstelbaar is dat partijen die

betrokken zijn bij het proberen te bewerkstelligen dat betrokkene uit de bestuursrechtelijke premie stroomt hierbij een rol kunnen spelen. Het wetsvoorstel moet echter nog behandeld worden in de Tweede en de Eerste Kamer. Er kunnen dus nog wijzigingen in het wetsvoorstel worden aangebracht.

Conclusie

Als gemeenten persoonsgegevens die op grond van de Regeling zijn verstrekt verder hebben verwerkt voor de uitvoering van de Wgs, dan is vervolgens onder voorwaarden gebruik van die persoonsgegevens, ook voor de uitvoering van andere wetten in het sociaal domein, mogelijk. De Wmo ligt hierbij het meest voor de hand. Op basis van de huidige tekst van de Wmo is hiervoor sowieso toestemming van de betrokkene nodig. In het wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek wordt voorgesteld om dat vereiste te schrappen. Daardoor wordt het in de toekomst voor gemeenten eenvoudiger om bij de uitvoering van de Wmo gebruik te maken van persoonsgegevens die op grond van andere wetten in het sociaal domein zijn verkregen.

⁹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022-2023, 36 295, nr. 1-3

Analyse en aanbevelingen

3 scenario's voor toepassingsmogelijkheden van de CAK-lijst

Uit de toelichting op de Regeling blijkt dat gemeenten keuzevrijheid hebben hoe zij inwoners die op de CAK-lijst staan uit de bestuursrechtelijke premie kunnen laten stromen. Vervolgens zijn er binnen de grenzen van de AVG wel mogelijkheden om de persoonsgegevens ook voor andere doelen te verwerken. Een voorwaarde hiervoor is dat er een mate van verwantschap moet bestaan tussen het oorspronkelijke doel waarvoor de persoonsgegevens die op de CAK-lijst staan zijn verwerkt en het doel waarvoor gemeenten (een deel van) die persoonsgegevens verder willen verwerken. Aan de hand van het hierboven omschreven kader wordt aangegeven welke mogelijkheden er zijn. Dit gebeurt aan de hand van 3 scenario's:

- verrijken van vroegsignalen;
- laatsignalering;
- benaderen van doelgroepen.

Scenario 1: Verrijken van vroegsignalen

Zowel RIS Matching als VPS biedt de mogelijkheid om de gegevens op de CAK-wanbetalerslijst te uploaden in de matchingsystemen. Hiermee kunnen gemeenten vroegsignalen verrijken met gegevens over een aanmelding bij het CAK.

Gemeenten die van deze mogelijkheid gebruik maken moeten de volgende stappen doorlopen:

- 1 Gemeente neemt contact op met RIS/VPS-contactpersoon;
- 2 RIS/VPS maakt aanpassing in het systeem, die het mogelijk maakt dat je als gemeente gegevens over betalingsachterstanden uploadt. De gemeente kan daardoor inzicht verkrijgen in de schuldenlast en kijken of er sprake is van problematische schulden en een inschatting maken of iemand in aanmerking komt voor schuldhulpverlening;
- 3 Gemeente vraagt bij het CAK de wanbetalerslijst op. Deze ontvangt zij via Porta;
- 4 Gemeente selecteert de gegevens die zij wil uploaden;
- 5 Lijst wordt ingelezen in RIS Matching/VPS.

Mogelijkheden: In de toelichting op de Regeling staat over het gebruik van de CAK-lijst: "Deze gegevens zijn nodig om de gemeente inzicht te verschaffen in de omvang van de schulden die de wanbetaler heeft bij het CAK, zodat de schuldhulpverlening daar beter op kan worden afgestemd en de kans op uitstroom uit het bestuursrechtelijke premieregime wordt vergroot. Die omvang kan behulpzaam zijn voor de gemeente in het prioriteren van de schuldhulpverlening." Matching van de gegevens op de CAK-lijst met vroegsignalen als bedoeld in de Wgs/ Bgs is een passend middel om prioriteiten in de schuldhulpverlening te stellen en past ook in de bedoeling van de Regeling.

Als er sprake is van een match tussen vroegsignalen en personen die op de CAK-lijst staan, dan is dat een aanwijzing dat een inwoner waarop de bestuursrechtelijke premie van toepassing is niet kan voortgaan met de betaling van schulden. Inzet van gemeentelijke schuldhulpverlening is nodig om betrokkene uit de bestuursrechtelijke premie te laten stromen. De inwoner kan in dat geval verdere verwerking van zijn persoonsgegevens in het kader van de Wgs redelijkerwijs verwachten.

Een schuld aan de zorgverzekeraar is overigens op grond van artikel 3, onder c Bgs ook een signaal. Op grond van de schuld aan de zorgverzekeraar zou al een Wgs-signaal naar de gemeente uit moeten gaan. De verrijking van vroegsignalen lijkt overigens in de praktijk van belang voor het bereiken van inwoners die voor 2021 al een schuld aan de zorgverzekeraar hadden, of waarvan het signaal eerder niet is opgepakt of niet tot resultaat geleid heeft.

Scenario 2: Laatsignalering

Een aantal gemeenten heeft een aanpak van laatsignalering ontwikkeld die losstaat van vroegsignalering. Hierbij staat de CAK-wanbetalerslijst centraal als vindplaats van inwoners met problematische schulden en vaak ook problemen op andere leefgebieden. In principe is de aanpak vergelijkbaar met vroegsignalering: naar aanleiding van een signaal van een betalingsachterstand (in dit geval een aanmelding bij het CAK) wordt contact gezocht met een inwoner. Typerend aan deze aanpak is:

- Het signaal van de CAK-wanbetalerslijst wordt niet gematcht met andere (vroeg)signalen van betalingsachterstanden;
- Het is een intensieve aanpak waarbij de tijd wordt genomen om in contact te komen én te blijven met de inwoner;
- Het eerste contact is gericht op het winnen van vertrouwen en niet direct gericht op repareren;
- Vaak staat het klantperspectief centraal;
- Niet alleen schulden komen in beeld en kunnen worden aangepakt. Ook problemen op andere leefgebieden.

Mogelijkheden: Gemeenten moeten er bedacht op zijn dat het CAK de gegevens niet verstrekt om inwoners die problematische schulden en vaak ook problemen op andere leefgebieden hebben, makkelijker vindbaar te maken. Daar is de CAK-wanbetalerslijst strikt genomen niet voor bedoeld. Het hoofddoel is om in contact met inwoners uitstroming uit de bestuursrechtelijke premie te bewerkstelligen. Het contact met inwoners moet allereerst daarop gericht zijn.

Belang van extra privacywaarborgen in scenario 2

Als gemeenten de inhoud van de CAK-wanbetalerslijst verder verwerken om ‘inwoners met problematische schulden en vaak ook problemen op andere leefgebieden’ te kunnen benaderen, dan vertoont dat minder verwantschap met het oorspronkelijke doel waarvoor het CAK de gegevens verstrekt heeft. Het is verdedigbaar dat inwoners redelijkerwijs minder snel kunnen verwachten dat gemeenten ook problemen op andere leefgebieden in kaart willen brengen. *Er is daarom*

enige twijfel of dit scenario voldoet aan de eisen op grond van artikel 6, lid 4 van de AVG. De criteria die in artikel 6, lid 4 van de AVG staan zijn echter niet cumulatief. Het gaat om een afweging die de gemeente moet maken voorafgaand aan de verdere verwerking. Als het verband met het doel van de oorspronkelijke verwerking lossier is, dan zal de gemeente extra zorgvuldig moeten zijn in het treffen van waarborgen en het minimaal gebruiken van persoonsgegevens. Denk aan:

- rapporteer conclusies minimaal (welke problemen zijn er, niet waarom);
- verwerk in rapportages geen bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens;
- beperk de toegang tot deze rapportages;
- geef vooraf een duidelijke uitleg aan de inwoners over het doel van de verdere verwerking.¹⁰

Een aandachtspunt is daarbij dat de persoonsgegevens in het kader van laatsignalering niet langer dan strikt noodzakelijk worden bewaard. Kijkend naar bijvoorbeeld de bewaartermijn in de Wgs¹¹ en in het wetsvoorstel WAMS zou een periode van 6 maanden tot maximaal 1 jaar, na beëindiging van de laatsignalering, acceptabel kunnen zijn. Als een inwoner na contact met de gemeente besluit om zich te melden voor bijvoorbeeld schuldhulpverlening of maatschappelijke

¹⁰ Artikel 14, lid 4 van de AVG bepaalt dat een verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan een verdere verwerking informatie over dat andere doel aan de betrokkene verstrekt.

ondersteuning, dan verwerkt de gemeente vervolgens persoonsgegevens op basis van die wet (bijvoorbeeld de Wmo).

Gemeenten kunnen de werkwijze vastleggen in een beleidsnota of in een interne werkinstructie. Als een gemeente besluit om in dit scenario samen te werken met andere organisaties, dan is het aan te bevelen om een convenant af te sluiten waarin afspraken worden vastgelegd met betrekking tot een zorgvuldige en veilige verwerking van persoonsgegevens. Gemeenten moeten er daarbij wel rekening mee houden dat een convenant geen rechtsgrond als bedoeld in de AVG scheidt om persoonsgegevens te kunnen verwerken. Deze grondslag moet liggen in openbaar gezag dat de gemeente reeds uitoefent als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder e AVG. Of het convenant moet betrekking hebben op een gerechtvaardigde verdere verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 6, lid 4 AVG.

Omdat niet zeker is dat verdere verwerking van persoonsgegevens voldoet aan de eisen op grond van artikel 6, lid 4 AVG, kan de gemeente er voor de zekerheid voor kiezen om in een verordening hiervoor een grondslag op te nemen. Een grondslag voor verwerking van persoonsgegevens op grond van artikel 6, lid 1, onder e AVG hoeft niet altijd

¹¹Zie: Kamerstukken II, 2019–2020, 35 316, nr. 3, pagina 5

gebaseerd te zijn op een door de Eerste en Tweede Kamer vastgestelde wet. Een uitzondering hierop vormt de verwerking van bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens. De uitzonderingen op de verwerkingsverboden in artikel 9, lid 2 AVG en artikel 10 AVG en de bepalingen die hierover in de Uitvoeringswet AVG staan, maken dat een gemeente deze categorieën persoonsgegevens alleen kan verwerken als er een grondslag is in nationale wetgeving of in een daarop gebaseerde AMvB of ministeriële regeling. Denk hier bijvoorbeeld aan medische persoonsgegevens.

In de verordening moet het doel van de verwerking worden opgenomen of waarom de bedoelde verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend. Dit volgt uit artikel 6, lid 3 AVG.

De gemeenteraad zou bijvoorbeeld kunnen bepalen dat:

“1. Betrokkenen waarvan persoonsgegevens op grond van een bij of krachtens wet bepaalde regeling aan het college zijn verstrekt in verband met betalingsachterstanden mogen door het college ook benaderd worden om problemen op andere leefgebieden te inventariseren en te bespreken of andere vormen van hulpverlening zinvol kunnen zijn.

2. Het college verwerkt persoonsgegevens van betrokkenen enkel voor zover dat voor dat doel nodig is en mag hiervoor

geen bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens verwerken;

3. Als de gesprekken met de betrokkene niet leiden tot een melding voor andere vormen van hulpverlening die door het college wordt verstrekt dan de hulp waarvoor de persoonsgegevens bij of krachtens een wet bepaalde regeling eerder aan het college verstrekt zijn, dan stopt het college de verwerking van de persoonsgegevens voor het onder 1 genoemde doel. De persoonsgegevens die in dat kader zijn verwerkt kunnen na de afsluiting maximaal 6 / 12 maanden worden bewaard.”

Scenario 3: Doelgroep aanpak

Gemeenten gebruiken de CAK-wanbetalerslijst om een specifieke doelgroep in beeld te krijgen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een specifieke wijk of schuldenaren in een bepaalde leeftijdscategorie.

Het doel is dat de inwoners de hulp krijgen (en aanvaarden) die ze nodig hebben. Daarnaast is het uiteindelijke doel om de CAK-lijst te verkleinen en om te voorkomen dat mensen wanbetaler worden.

Mogelijkheden: Een aanpak waarbij gemeenten proberen doelgroepen in kaart te brengen past binnen de mogelijkheid die gemeenten hebben om aan de hand van de gegevens op de CAK-wanbetalerslijst prioriteiten te stellen. Wat dat betreft is er overlap met scenario 1.

Gebruik van deellijsten van het CAK

Bij dit scenario past ook dat het CAK in de loop van 2023 het aanvragen van deellijsten mogelijk gaat maken. Gemeenten kunnen dan een deellijst opvragen op basis van de volgende 5 selectiecriteria (een gemeente kan meer dan 1 criterium kiezen):

- Geboortedatum
- Postcode
- Duur in de regeling
- Openstaand bedrag bij het CAK
- Recidive/GBT (goede betalers regeling)

Het laatste criterium is voor gemeenten die alleen de actuele wanbetalers willen zien die voorheen vaker zijn aan- en afgemeld of gepauzeerd bij het CAK. Gemeenten selecteren dan bijvoorbeeld: Vaker dan 1x aangemeld.

Belang van het omschrijven van de doelgroep

Bij dit scenario is het aan te raden om de doelgroep waarop de gemeente zich wil richten, vooraf in een plan of een beleidsnota te omschrijven. Gemeenten moeten zich er daarbij van bewust zijn dat zij op basis van de Regeling een inspanningsverplichting hebben om inwoners uit de bestuursrechtelijke premie te laten stromen. Gemeenten kunnen daarbij prioriteiten stellen, maar het lijkt niet de bedoeling dat een deel van de inwoners op de CAK-wanbetalerslijst vervolgens niet door gemeenten worden benaderd. Echter anders dan de Wgs schrijft de Regeling geen concrete termijn voor waarbinnen gemeenten dat moeten doen.

Ook in dit scenario moeten gemeenten er rekening mee houden dat bij het benaderen van doelgroepen het hoofddoel is om de CAK-lijst te verkorten door inwoners uit de bestuursrechtelijke premie te laten stromen. Het CAK verstrekt de gegevens niet om te bevorderen dat inwoners de hulp krijgen (en aanvaarden) die zij nodig hebben. De inzet van gemeentelijke schuldhelpverlening kan een passend middel zijn om het doel van uitstroom te bereiken. Andere vormen van hulpverlening hebben minder verwantschap met het oorspronkelijke doel waarvoor het CAK de gegevens verstrekt. Ook bij dit scenario is het van belang om dit onderscheid te maken.

Belang van extra privacywaarborgen

Ook bij dit scenario is voor wat betreft het in beeld brengen van problemen op andere leefgebieden enige twijfel of het voldoet aan de eisen op grond van artikel 6, lid 4 van de AVG. Voor dit deel van de uitvoering van de doelgroepaanpak gelden dezelfde aandachtspunten als die onder scenario 2 besproken zijn.

Verwijzingen

- [Artikel 7b.1 van de Regeling zorgverzekering](#)
- [Wijziging artikel 7b.1 van de Regeling in Staatscourant 2017,33528 \(met toelichting\)](#)
- [Artikel 6.5.6 van de Regeling zorgverzekering](#)
- [Artikel 6.5.7 van de Regeling zorgverzekering](#)
- [Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, geldig op 21 april 2023](#)
- [Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening, geldig op 21 april 2023](#)
- [Algemene verordening gegevensbescherming](#)
- [Privacybeleid CAK, geraadpleegd op 21 april 2023](#)
- [Conclusie van Advocaat-Generaal Drijber, 1 april 2022, ECLI:NL:PHR:2022:346](#)
- [Memorie van Toelichting op de wijziging van de Wgs ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens](#)

Over Stimulansz

Stimulansz is kennis- en adviespartner van gemeenten en levert praktische oplossingen die écht werken. We vertalen de theorie van wet- en regelgeving naar de werkvloer, waarbij we laten zien dat er meer mogelijk is in de regelgeving dan vaak wordt gedacht.

We adviseren en trainen beleidsmedewerkers, klantmanagers en andere professionals en doen dat met veel enthousiasme en betrokkenheid en vanuit een grote kennis van de praktijk. En we helpen mee aan het verbeteren van de bedrijfsvoering van uw organisatie.

Zo zit Stimulansz in het hart van alle werkprocessen met als doel de dienstverlening van gemeenten in het sociaal domein beter, en daarmee het leven van mensen die afhankelijk zijn van die dienstverlening, een stuk makkelijker te maken.

Benieuwd wat Stimulansz nog meer te bieden heeft?

Ga naar www.stimulansz.nl voor meer trainingen, kennis en advies.

Stimulansz is de bedenker van de Omgekeerde Toets®

Volg ons ook op social media:

